

TT&T

THỦ TƯỚNG CHÍNH PHỦ

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 152/Ttg-NN

V/v trả lời chất vấn của Đại biểu Quốc hội Trần Thị Hoa Ry, Đoàn ĐBQH tỉnh Bạc Liêu

Hà Nội, ngày 30 tháng 01 năm 2018

Kính gửi:

CÔNG THÔNG TIN ĐIỆN TỬ CHÍNH PHỦ	
DEN	Giờ: ...C.....
Ngày: ...31.11.18.	

- Đại biểu Quốc hội Trần Thị Hoa Ry (Đoàn Đại biểu Quốc hội tỉnh Bạc Liêu);
- Tổng Thư ký Quốc hội Nguyễn Hạnh Phúc.

Ngày 14 tháng 12 năm 2017, Tổng Thư ký Quốc hội có Công văn số 1531/TTKQH-GS đề nghị Thủ tướng Chính phủ có văn bản trả lời Phiếu chất vấn của Đại biểu Quốc hội Trần Thị Hoa Ry, Đoàn đại biểu Quốc hội tỉnh Bạc Liêu như sau:

NỘI DUNG CHẤT VẤN:

Thứ nhất, ứng phó với biến đổi khí hậu, xâm nhập mặn cùng với thực trạng khai thác cát, sỏi trái phép đã gây sát lở các dòng sông, bờ biển, đồng bằng sông Cửu Long. Trong khi hạ tầng nhu giao thông, thủy lợi đồng bằng sông Cửu Long yếu kém, không đồng bộ đã ảnh hưởng nghiêm trọng đến phát triển kinh tế, xã hội, an ninh, trật tự và cuộc sống bình yên của người dân. Đây cũng là vấn đề được đề cập nhiều lần tại các kỳ họp Quốc hội. Thời gian tới, Thủ tướng có giải pháp cơ bản và chủ trương cụ thể gì để Đồng bằng sông Cửu Long phát triển bền vững, góp phần phát triển kinh tế nông nghiệp, tăng trưởng GDP và đảm bảo an ninh lương thực chung của cả nước?

Thứ hai, sau Hội nghị tìm kiếm mô hình phát triển bền vững vùng đồng bằng sông Cửu Long, ngày 17/11/2017, Thủ tướng Chính phủ đã ký ban hành Nghị quyết 120 về phát triển bền vững đồng bằng sông Cửu Long thích ứng với biến đổi khí hậu. Tuy nhiên, trước đây cũng đã có chính sách về phát triển đồng bằng sông Cửu Long nhưng do hạn chế trong quản lý nhà nước, phân cấp giữa địa phương và Trung ương còn chồng chéo, thiếu sự phối hợp, kết hợp chặt chẽ, cũng như thiếu nguồn lực để thực hiện, nên những chính sách này còn chậm và thiếu tính khả thi. Trong thời gian tới, Thủ tướng có những đột phá gì để Nghị quyết 120 sớm đi vào cuộc sống.

TRẢ LỜI:

I. Biển đổi khí hậu là một hiện tượng toàn cầu mà vùng đồng bằng sông Cửu Long được nhận diện là một trong ba đồng bằng trên thế giới bị ảnh hưởng nặng nề. Các tác động đang diễn ra gay gắt và ngày càng rõ nét như vần đè nguồn nước và phù sa từ sông Mekong, hiện tượng tình trạng xâm nhập mặn, sạt lở bờ sông, bờ biển, bão lũ không theo quy luật đang làm ảnh hưởng đến quá trình phát triển kinh tế xã hội của vùng. Những năm qua, Đảng và Nhà nước đã có nhiều chủ trương, chính sách, triển khai nhiều giải pháp để phát huy tiềm năng, lợi thế, tạo động lực phát triển kinh tế - xã hội đồng bằng sông Cửu Long. Vùng đất này đã có sự phát triển rõ rệt, đạt được nhiều thành tựu to lớn, có ý nghĩa quan trọng, đặc biệt trong lĩnh vực nông nghiệp, nông thôn. Cơ sở hạ tầng từng bước được đầu tư đồng bộ, đảm bảo phục vụ tốt hơn cho các hoạt động kinh tế - xã hội, đời sống nhân dân không ngừng cải thiện; đã khẳng định được vị thế là trung tâm sản xuất, xuất khẩu lúa gạo, thủy hải sản và cây ăn quả hàng đầu của cả nước, góp phần bảo đảm an ninh lương thực, mang lại nguồn thu ngoại tệ đáng kể phục vụ phát triển đất nước. Tuy nhiên, đồng bằng sông Cửu Long phát triển chưa tương xứng với tiềm năng, chưa bền vững.

Trong những năm vừa qua, với phần lớn nguồn vốn đầu tư của Nhà nước giao các Bộ, ngành, địa phương quản lý đều tập trung cho những dự án, công trình hạ tầng nông nghiệp quan trọng theo nội dung các quy hoạch liên quan đã được phê duyệt (quy hoạch vùng, quy hoạch ngành, lĩnh vực của từng địa phương) có tính chất liên kết vùng, liên kết giữa các tỉnh phục vụ đa mục tiêu (ứng phó với biến đổi khí hậu, hạn hán, xâm nhập mặn, cấp nước phục vụ sinh hoạt, sản xuất,...) như hồ chứa nước, hệ thống thủy lợi ngăn mặn, chống hạn, trạm bơm, công trình cấp nước, nạo vét kênh rạch, đê, kè,... đã và đang phát huy tốt hiệu quả đầu tư. Tuy nhiên do hạn chế về nguồn vốn nên các Bộ, ngành, lĩnh vực chưa thể thực hiện đầu tư đồng bộ, hoàn thiện ngay các hệ thống công trình, mà từng bước thực hiện đầu tư cho phù hợp với nhu cầu cấp thiết trước mắt cũng như đáp ứng mục tiêu lâu dài. Trong giai đoạn 2016-2020, Chính phủ đã giao các Bộ, ngành, địa phương tiếp tục thực hiện các chương trình (được triển khai trên địa bàn các tỉnh vùng đồng bằng sông Cửu Long) để hoàn thiện dần, đồng bộ hệ thống công trình hạ tầng, ứng phó với biến đổi khí hậu, giảm nhẹ rủi ro do thiên tai,... như: Chương trình mục tiêu tái cơ cấu kinh tế nông nghiệp và phòng chống giảm nhẹ thiên tai, ổn định đời sống dân cư; Chương trình mục tiêu ứng phó với biến đổi khí hậu và tăng trưởng xanh; Chương trình cảng cối, nâng cấp hệ thống đê biển từ Quảng Ngãi đến Kiên Giang;...

Hiện tại, lĩnh vực nông nghiệp và phát triển nông thôn đã được thông qua và đang triển khai Kế hoạch trung hạn giai đoạn 2016-2020. Trong đó có một số dự án, công trình lớn về phòng, chống xâm nhập mặn, kiểm soát mặn, giữ ngọt với định hướng sử dụng lâu dài, đa mục tiêu trên địa bàn các tỉnh vùng đồng bằng sông Cửu Long sử dụng nguồn vốn trái phiếu Chính phủ với tổng số vốn là 5.330 tỷ đồng (như: Hệ thống công trình cống Cái Lớn - Cái Bé với tổng mức đầu tư dự kiến 3.300 tỷ đồng; Cống âu Ninh Quới với tổng mức đầu tư dự kiến 400 tỷ đồng; Nạo vét kênh Mây Phốp - Ngã Hậu với tổng mức đầu tư dự kiến 450 tỷ đồng;...) và những dự án sử dụng nguồn vốn ngân sách tập trung, cũng như các dự án sử dụng nguồn vốn ODA tiếp tục đầu tư cho hỗ trợ phát triển nông, lâm nghiệp, thủy sản, các hệ thống thủy lợi, nước sạch, thích ứng với biến đổi khí hậu,... (như các dự án: Nâng cấp hệ thống thủy lợi phục vụ nuôi trồng thủy sản huyện Cao Lãnh, Châu Thành, tỉnh Đồng Tháp với tổng mức đầu tư 94,9 tỷ đồng; nâng cấp hệ thống thủy lợi phục vụ nuôi trồng thủy sản khu vực tây đường tránh thành phố Long Xuyên, tỉnh An Giang với tổng mức đầu tư 100,6 tỷ đồng; Trạm kiểm ngư Phú Quốc, tỉnh Kiên Giang với tổng mức đầu tư 184,9 tỷ đồng; Hạ tầng thủy lợi phục vụ nuôi trồng thủy sản Tân Duyệt, huyện Đầm Dơi, tỉnh Cà Mau với tổng mức đầu tư 231,9 tỷ đồng; Quản lý và giám nhẹ lũ và hạn chế vùng sông Mê Kong mở rộng với tổng mức đầu tư dự kiến 1.351 tỷ đồng; Dự án kết hợp bảo vệ vùng ven biển và phục hồi đai rì rào ngập mặn tại Kiên Giang và Cà Mau với tổng số vốn đầu tư dự kiến 2.000 tỷ đồng; Chống chịu khí hậu tổng hợp và sinh kế bền vững DBSCL - WB9 với tổng mức đầu tư 8.577 tỷ đồng; Nâng cấp hệ thống thủy lợi Bắc Bến Tre - Jica3 với tổng số vốn đầu tư dự kiến 6.200 tỷ đồng; Chuyển đổi nông nghiệp bền vững tại Việt Nam - VnSat với tổng số vốn đầu tư dự kiến 6.471 tỷ đồng).

Trước thực tế đó, và để có các giải pháp toàn diện, căn cơ, đồng bộ, Chính phủ đã tổ chức Hội nghị phát triển bền vững DBSCL thích ứng với biến đổi khí hậu ngày 26/9/2017 tại thành phố Cần Thơ do Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Xuân Phúc chủ trì và sau đó đã ban hành Nghị quyết số 120/NQ-CP ngày 17/11/2017 về phát triển bền vững vùng Đồng bằng sông Cửu Long thích ứng với biến đổi khí hậu. Trong đó, Chính phủ xác định tổ chức triển khai 8 nội dung, nhiệm vụ lớn trong lĩnh vực nông nghiệp và phát triển nông thôn:

1. Chủ trì, phối hợp với các Bộ: Kế hoạch và Đầu tư, Tài chính, Tài nguyên và Môi trường và các cơ quan liên quan xây dựng, trình Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chương trình tổng thể phát triển nông nghiệp bền vững đồng bằng sông Cửu Long thích ứng với biến đổi khí hậu gắn liền với cơ cấu lại

ngành nông nghiệp và xây dựng nông thôn mới để phát triển nông nghiệp, nông thôn vùng đồng bằng sông Cửu Long theo hướng bền vững, hiện đại, hiệu quả cao, phát huy tối đa tiềm năng, lợi thế, thích ứng với biến đổi khí hậu.

2. Rà soát điều chỉnh chiến lược, định hướng quy hoạch phát triển nông nghiệp toàn vùng đồng bằng sông Cửu Long, phù hợp với các tiêu vùng sinh thái gắn với ba nhóm sản phẩm chủ lực là thủy sản - cây ăn quả - lúa gạo; giảm diện tích trồng lúa và các cây trồng sử dụng nhiều nước ngọt nhưng giá trị thương mại thấp. Khuyến khích phát triển các mô hình sản xuất nông nghiệp kết hợp với du lịch sinh thái.

3. Rà soát, hoàn thiện cơ chế, chính sách thúc đẩy ứng dụng khoa học công nghệ; đặc biệt là công nghệ cao, công nghệ sinh học trong nông nghiệp gắn liền với cơ cấu lại ngành nông nghiệp và thực hiện xây dựng nông thôn mới. Ưu tiên đẩy mạnh nghiên cứu, chọn tạo, phát triển các giống cây trồng, vật nuôi và giống thủy sản có tiềm năng, lợi thế của vùng đồng bằng sông Cửu Long, đáp ứng yêu cầu thị trường và thích ứng với biến đổi khí hậu; phấn đấu đến năm 2025, tập trung giải quyết nâng cao chất lượng giống, thích ứng với biến đổi khí hậu, ngang tầm với các nước có nền nông nghiệp hiện đại cho ba nhóm sản phẩm chủ lực: thủy sản - cây ăn quả - lúa gạo.

4. Rà soát, xây dựng các cơ chế, chính sách mới, mang tính đột phá nhằm phát triển sản xuất nông nghiệp hàng hóa quy mô lớn, hiện đại, sức cạnh tranh cao và bền vững; khuyến khích, thu hút doanh nghiệp đầu tư vào nông nghiệp, nông thôn vùng đồng bằng sông Cửu Long; phát triển kinh tế hợp tác, kinh tế trang trại, chuỗi giá trị nông nghiệp, liên kết sản xuất gắn với tiêu thụ sản phẩm; đẩy mạnh cơ giới hóa nông nghiệp, phát triển công nghệ sau thu hoạch để giảm tỷ lệ tổn thất, nâng cao chất lượng, giá trị và hiệu quả sản xuất nông, lâm nghiệp và thủy sản.

5. Xây dựng ngành thủy sản trở thành một trong những ngành kinh tế mũi nhọn của vùng, có quy mô lớn, hiện đại, sức cạnh tranh cao và bền vững. Quản lý chặt chẽ diện tích rừng tự nhiên hiện có, không chuyển sang các mục đích sử dụng khác, trừ nhiệm vụ an ninh, quốc phòng và các dự án phát triển kinh tế - xã hội đặc biệt do cấp có thẩm quyền quyết định; ưu tiên đầu tư phục hồi, trồng mới rừng ngập mặn và rừng phòng hộ ven sông, ven biển.

6. Rà soát quy hoạch thủy lợi phòng chống thiên tai đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2050 phù hợp với bối cảnh mới, đảm bảo giảm nhẹ thiệt hại khi có thiên tai, chủ động ứng phó với kịch bản bất lợi nhất; xây dựng đề án hiện đại

hóa hệ thống thủy lợi phục vụ chuyển đổi, phát triển nông nghiệp bền vững tại các tiểu vùng sinh thái theo hướng đa dạng hóa nguồn lực và phương thức thực hiện, trong đó chú ý đẩy mạnh hình thức đối tác công - tư.

7. Xây dựng Đề án bảo vệ bờ biển, củng cố nâng cấp hệ thống đê biển, phòng chống xói lở bờ biển; tập trung đầu tư xử lý ngay những đoạn xói lở, sạt lở bờ sông, bờ biển nghiêm trọng. Xây dựng quy hoạch chính trị sông gắn với quy hoạch sử dụng đất ven sông theo hướng dành không gian thoát lũ, xây dựng công trình giao thông kết hợp với đê điều. Bố trí, sắp xếp lại dân cư ven sông, kênh, rạch kết hợp xây dựng nông thôn mới.

8. Phối hợp với Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội xây dựng đề án chuyển đổi ngành nghề và tạo việc làm cho lao động nông nghiệp, nông thôn theo hướng chuyên môn hóa, chuyên nghiệp hóa, giúp nông dân thực sự trở thành công nhân nông nghiệp, rút dần lao động nông nghiệp, chuyển sang các ngành công nghiệp, dịch vụ.

II. Trên cơ sở kết quả của Hội nghị về phát triển bền vững đồng bằng sông Cửu Long thích ứng với biến đổi khí hậu ngày 26-27 tháng 9 năm 2017, Chính phủ đã ban hành Nghị quyết số 120/NQ-CP ngày 17 tháng 11 năm 2017 về phát triển bền vững đồng bằng sông Cửu Long thích ứng với biến đổi khí hậu. Nghị quyết đã đề cập cơ bản các vấn đề mang tính chiến lược, căn bản, lâu dài đối với phát triển đồng bằng sông Cửu Long, đưa ra các giải pháp tổng thể về quy hoạch, tổ chức không gian, cơ cấu kinh tế, liên kết vùng và huy động nguồn lực cho phát triển, đồng thời giao nhiệm vụ cụ thể cho các Bộ, ngành, địa phương. Nghị quyết này là cơ sở để triển khai nhiều chương trình, hoạt động của Chính phủ nhằm thúc đẩy phát triển bền vững vùng đồng bằng sông Cửu Long.

Về một số nhiệm vụ trọng tâm trong thời gian tới:

- Sớm hoàn thành Quy hoạch tổng thể phát triển bền vững đồng bằng sông Cửu Long thích ứng với biến đổi khí hậu theo yêu cầu của Luật quy hoạch. Quy hoạch vùng được phê duyệt sẽ là cơ sở cho các địa phương lập quy hoạch tỉnh, các Bộ, ngành triển khai các quy hoạch, kế hoạch thực hiện về nông nghiệp, thủy lợi, giao thông, bảo vệ môi trường, thích ứng với biến đổi khí hậu trên địa bàn vùng.

- Tiếp tục nghiên cứu, ban hành các cơ chế, chính sách đặc thù cho phát triển vùng đồng bằng sông Cửu Long, tăng cường và nâng cao hiệu quả liên kết vùng.

- Đầu tư, hoàn chỉnh một số công trình quy mô lớn, tác động toàn vùng, như sớm đầu tư tuyến cao tốc Trung Lương - Cần Thơ, hoàn thành luồng tàu vận tải lớn vào sông Hậu (kênh Quan Chánh Bồ).

- Hoàn chỉnh đề án thành lập đơn vị hành chính - kinh tế đặc biệt Phú Quốc và Luật đơn vị hành chính - kinh tế đặc biệt để thông qua tại Kỳ họp thứ 5 - Quốc hội khóa XIV, tạo cơ sở pháp lý phát triển đảo Phú Quốc và trở thành động lực phát triển mới của đồng bằng sông Cửu Long.

Trân trọng cảm ơn Đại biểu./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Thủ tướng, các PTTg;
- Văn phòng Quốc hội;
- Các Bộ: TNMT, NN&PTNT, KHĐT;
- VPCP: BTCN, các PCN,
các Vụ: CN, KTHH, KGVX, QHĐP, TH, TKBT;
TGĐ Cảng TTĐT;
- Lưu: VT, NN (3b). NTT

KT. THỦ TƯỚNG
PHÓ THỦ TƯỚNG

Trịnh Đình Dũng